

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
✉: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/605/2014/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

212/2015. (V. 26.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) a panaszos¹ 2014. szeptember 20-án előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2015. május 26-án megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – F. városi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt illetve az alapjogsérelem nem megállapítható.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2014. szeptember 20-án a Testület elektronikus panaszbejelentő formanyomtatványának kitöltésével küldte meg beadványát, amelyben arról számolt be, hogy 2014. szeptember 16-án ittas állapotban közlekedett a park előtti területen, majd a rendőri szervek előállították, amely intézkedés álláspontja szerint nem volt indokolt. Az előállítás során testi bántalmazás történt, amelyről orvosi szemle készült.

2) A panaszos 2014. október 3-án fax útján, a Testület részére eljuttatott panaszkiegészítésében úgy nyilatkozott, hogy 2014. szeptember 16-án az esti órákban jött kicsit ittas állapotban és ezért

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

igazolatták a rendőrök. A panaszos odaadta az igazolványt és utána minden ok nélkül bevitték a F-i Rendőrkapitányságra. Ott testi kényszert alkalmaztak, úgy hogy a panaszos alig bírt lábra állni. Erről papír is volt. Még még a panaszos homloka is megsérült. A panaszos mellékelte az erre vonatkozó iratokat. Az e-i kórház által 2014. szeptember 17-én kiállított ambuláns lap szerint előzményként 2014. szeptember 16-án a F-i központi orvosi ügyeleten elsődlegesen ellátták a panaszost. A rendőrség kísérte be, mivel a rendőrség épületében megszedült és homlokát beütötte. Az ambuláns lap tanúsága szerint a panaszos 2014. szeptember 17-én az őt ellátó orvosnak azt nyilatkozta, hogy a rendőrök megverték. Előadta továbbá, hogy a rendőri intézkedést megelőzően 4-5 üveg sört és 3 feles ivott. Az ambuláns lap tanúsága szerint a panaszos orrán és homlokán látható seb, valamint alsó végtagja zúzódottak. Akut traumatológiai ellátást nem igényel, otthonában fizikai kímélet szükség esetén fájdalomcsillapítás szükséges.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás alaposabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az illetékes rendőri szervtől, valamint megküldeni kérte az ügyvel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatók.

1) K. r. alezredes, a sérelmezett intézkedést foganatosító F-i Rendőrkapitányság vezetője a Testület megkeresésére 2014. október 22-én adott válaszában az alábbiakról számolt be.

2014. szeptember 16-án 18:00 óra és 2014. szeptember 17-én 06:00 óra közötti időpontban a F-i Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály járőrei (N. A. r. törm, D. L. r. törm, közterületi szolgálatot láttak el az .... forgalmi rendszámú megkülönböztető jelzéssel ellátott személy gépjárművel M. településen. 19 óra 20 perckor rendőri intézkedés alá vonták a panaszost. A panaszos a rendőri intézkedés során a jogszerű rendőri intézkedéssel szembeni engedetlenséget tanúsított, az igazolást megtagadta, továbbá a kezeit dobálta, a törzse körül hadonászott (körkörös mozdulatokat végzett) mindeközben a rendőröket obszcén kifejezésekkel illette.

Az intézkedő rendőrök a törvény nevében szavak előrebocsátásával többször felszólították panaszost, hogy igazolja magát, ellenkező esetben előállítják a F-i Rendőrkapitányságra. Tekintettel arra, hogy a többszöri felszólítás nem vezetett eredményre, a panaszos a rendőri intézkedésnek ellenszegült, a jogkövetkezményre történő figyelmeztetést követően a kényszerítő eszköz használatára történő figyelmeztetés után a 1994. évi XXXIV tv. 48. szakasz d, pontjában meghatározottak miatt a 30/2011. (IX.22.) BM rendelet 41. § 4 b. pontja szerint: a panaszos kezeit a rendőrök hátra helyzetben megbilincseltek, majd előállították a F-i Rendőrkapitányságra, (a személyes szabadságot korlátozó kényszerintézkedésről 10021- 4886/2014. id. számon rendőri jelentés készült) A F-i Rendőrkapitányságra történő előállítását követően a panaszost a járőrleíró fala mellé állították, aki feltételezhetően ittasságából adódóan a földre esett oly módon, hogy a tőle kb. 1 méter távolságra-baloldalra lévő asztal asztallapjába beütötte a fejét, majd az esést tovább folytatva a földre is bevágta a fejét. Az esés következtében a panaszos orrán kb. 1 cm hosszúságú sérülés, valamint a homlokának a bal oldalán kb. 2 cm hosszúságú repesztett bőr sérülése keletkezett. A sérülésekre tekintettel az intézkedő rendőrök a panaszost haladéktalanul orvosi ellátásra a F-i Kistérség orvosi ügyeletére szállították, ahol Dr. G. ügyeletes orvos sérüléseit ellátta.

A panaszos orvosi ellátását követően 21 óra 45 perckor szabadon lett bocsátva, a 1994. évi XXXIV tv. 33. § (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a panaszos részére az Igazolás előállítás időtartamáról átadásra került, melyet aláírásával ellátott. A panaszos az Igazolás panasztételi nyilatkozati részénél nem jelzett sérelmet az előállítás időtartama alatti eseményekkel kapcsolatosan. Az intézkedő rendőrök a panaszossal szemben szabálysértési feljelentést tettek a 2012. évi II. törvény 216. §. (1) bekezdésébe ütköző szabálysértés elkövetése miatt.

A 10020-4866/2014. id. számú szabálysértési feljelentésre tekintettel a F-i Rendőrkapitányság szabálysértési hatósága 2014. szeptember 30-i keltezéssel 10802/761-1/2014. szab. számú határozatával a panaszost 30.000 forint pénzbírsággal sújtotta a 2012. évi II. törvény 216. § (1) bekezdésébe és a 168/1999. (XI. 24.) Kőim rendelet 31. § (1) bekezdésébe ütköző és a szerint minősülő jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség, a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 207. § (1) bekezdése szerint minősülő személyazonosság igazolásával kapcsolatos köteleességek megszegése szabálysértések elkövetése miatt.

Az intézkedés alapjául szolgáló körülmények a rendőrök által 2014. október 21-én .....ált. számon irt kiegészítő jelentésük alapján az volt, hogy szolgálatuk teljesítése során álló ellenőrzést hajtottak végre, amikor arra lettek figyelmesek, hogy a panaszos arra tart gyalogosan. A rendőrautó közelébe érve a panaszos a rendőrök irányába a jobb kezével a ruházatán keresztül fogdosni, rángatni kezdte a nemi szervét, valamint a rendőrök irányába köpködött. A rendőröket mindeközben obszcén kifejezésekkel illette: „a faszom verjem a szátokba, kutyák minek vagytok itt már megint, faszszopó csicskák csak ezt értitek!” A rendőrök a panaszost a fent leírt magatartására tekintettel vonták rendőri intézkedés alá. A panaszos igazoltatásának célja és jogalapja a 1994. évi XXXIV tv. 29. szakasz (1) bekezdésében foglaltak voltak.

A rendőrök a 1994. évi XXXIV tv. 20. szakaszban foglalt azon kötelezettségüknek, amely az intézkedés tényének és céljának közlését írja elő eleget tettek azzal, hogy a panaszost személyazonosság megállapítása érdekében igazolásra szólították fel.

A panaszos az intézkedés során mindvégig ellenállt a rendőri intézkedésnek, az igazolást többszöri figyelmeztetést követően sem volt hajlandó végrehajtani, azt folyamatosan megtagadta. A panaszos annak ellenére is ellenszegülést tanúsított, hogy az intézkedést foganatosító rendőrök az igazolás megtagadása esetén fennálló jogkövetkezményekre (előállításra) is figyelmeztették. A panaszos továbbra is verbálisan engedetlenséget tanúsított, fizikálisan kezeit ökölbe szorítva maga mellett körkörös mozdulatokat tett.

Az intézkedő rendőrök alapos okkal tarthattak a panaszos támadásától és szökésétől tekintettel arra, hogy a panaszos már a rendőri intézkedés megkezdése előtt is ellenséges volt a rendőrökkel szemben. Az intézkedő rendőrök helyesen döntöttek a bilincs, kényszerítő eszköz alkalmazása mellett - mely sérülést nem okozott alkalmazása során - tekintettel arra, hogy egy ittas, agresszív bódult állapotban lévő személlyel szemben a 1994. évi XXXIV tv. 47. szakaszában foglalt testi kényszer eredményre nem vezet. Egy erősen ittas, bódult állapotban lévő személlyel szembeni testi kényszer alkalmazása az intézkedés során, jelen helyzetben sérülést is okozhatott volna, melyet a

rendőrök helyesen mérték fel. Az ilyen állapotban lévő rendőri intézkedés alá vont személyek nem minden esetben érzékelik a külső fizikai behatásokat, többször erejükön felüli erőkifejtésre képesek.

A panaszos előállításának jogalapja a 1994. évi XXXIV tv. 33. § (2) bekezdés a) pontja, valamint a 1994. évi XXXIV tv. 33. § (2) bekezdés f) pontjának I. fordulata volt. A panaszos előállításának időtartama 2014. szeptember 16-án 19:20 órától 2014. szeptember 16-án 21:45 percig tartott. Az előállítás időtartama alatt a panaszos személyazonossága került megállapításra, majd a sérülése bekövetkeztét követő orvosi ellátásban részesítése. A panaszos részére a 1994. évi XXXIV tv. 33. § (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően az Igazolás előállítás időtartamáról átadásra került, melyet aláírásával ellátott. A panaszos az Igazolás kiadásával és átadásával egyetemben teljes körű tájékoztatásban részesült panasztételi lehetőségeivel kapcsolatosan.

A panaszos a rendőri fellépés során sérülést nem szenvedett. A F-i Rendőrkapitányságra történő előállítását követően a panaszost a járőrleíró fala mellé állították (arccal a fal felé), aki feltételezhetően ittasságából adódóan a földre esett oly módon, hogy a tőle kb. 1 méter távolságra, baloldalra lévő asztal asztallapjába beütötte a fejét, majd az esést tovább folytatva a földre is bevágta a fejét. Az esés következtében a panaszos orrán kb. 1 cm hosszúságú sérülés, valamint a homlokának a bal oldalán kb. 2 cm hosszúságú repesztett bőr sérülése keletkezett. A rendőrök kiegészítő jelentése alapján a sérülés bekövetkeztének ideje körülbelül 20 óra 25 perc.

A rendőrök maradéktalanul eleget tettek a 1994. évi XXXIV tv. 37. § b, pontjában foglaltaknak tekintettel arra, hogy a sérülést, annak bekövetkezése után azonnal, már a kapitányság épületében ellátták (gézzel bekötötték), és ezek után, a sérülésekre tekintettel az intézkedő rendőrök a panaszost haladéktalanul orvosi ellátásra a F-i Kistérség orvosi ügyeletére szállították, ahol Dr. G. ügyeletes orvos a panaszos sérüléseit ellátta. A rendőrök kiegészítő jelentésükben leírják, hogy a sérültet kb. 20 óra 40 körüli időben vitték át az orvosi ügyeletre.

A panaszost a F-i Rendőrkapitányság munkatársai egy kifejezetten rendőrgyűlölő, rendőrellenes, kötekedő személynek ismerik. A panaszos sértetti minőségben vett részt a ... szabts. számú tulajdon elleni szabálysértési eljárásban tekintettel arra, hogy mobiltelefon készülékét 2013. szeptember 04-én eltulajdonították. A ... számú feljelentési jegyzőkönyvének felvétele során folyamatosan szidja a F-i Rendőrkapitányság valamennyi munkatársát, többször a katonai ügyészséggel fenyegetőzik, és azzal, hogy feljelent, és leszereltet mindenkit. Jegyzőkönyvbe az alábbiakat diktálja: „Láttelelet csináltatok, beverem a fejem a szekrénybe és azt mondom, hogy megvertél és kész. Láttelelet csináltatok és kész. Semmit sem tudnátok csinálni”. A fentiekre tekintettel a panaszos már 2013. szeptember 04-én is kilátásba helyezte a rendőrök számára, hogy okoz magának egy sérülést, és ezzel már abban az időben megfenyegette a rendőröket.

Az intézkedést foganatosító D. r. tőnn, és N. r. törm intézkedéseivel szemben ezidáig panasz nem érkezett. A sérülés bekövetkezésének idejében 4 rendőr (D. r. ftörm, N. r. törm, D. r. törm, N. r. törm) tartózkodott a járőr leíró iroda helyiségben.

2) N. r. törzsőrmester és D. r. törzsőrmester 2014. október 21-én kelt közös jelentése szerint:

Jelentésében leírja, hogy a 10020/4866/2014.id számú a panaszos előállításáról szóló jelentés kiegészítést U. r. őrnagy Mb. Rendészeti Osztályvezető úr utasítására tette meg. A 2014. szeptember 16-án 19 óra 20 perckor a panaszossal szemben fogatosított rendőri intézkedés kiváltó okai az alábbiak voltak: a fenti időpontban szolgálatteljesítés során álló ellenőrzést hajtott végre, amikor arra lett figyelmes, hogy a panaszos feléjük tartott gyalogosan az úttesten.

A rendőrautó közelébe érve a panaszos irányukba a jobb kezével a ruházatán keresztül fogdosni, rángatni kezdte a nemi szervét, valamint köpködött és szemmel láthatóan ittasságából adódóan hangosan (hallható módon) obszcén kifejezésekkel illette " a faszom verjem a szátokba, kutyák minék vagytok itt már megint, faszopó csicskák csak ezt értitek".

Ezt követően a gépjárművel a panaszoshoz hajtott annak érdekében, hogy intézkedés alá vonja személyazonosságának megállapítása valamint a panaszost a körözési nyilvántartóban való leellenőrzése céljából. Az intézkedés során a panaszos többszöri felszólítás ellenére sem tanúsított együttműködést, a panaszossal közölte, ha nem hajlandó igazolni magát előállítja a F-i Rendőrkapitányságra.(melyről külön rendőri jelentés készült)

A panaszossal szemben kényszerítő eszközként bilincset alkalmazott (kezek hátra helyzetben történő bilincseléssel) mivel a testi kényszer a panaszos ittasságából adódóan nem vezetett volna eredményre mivel az ittas bódult állapotban lévő személyek túlnyomó részt nem érzékelik a külső fizikai behatásokat. Többségében saját erejükön túlmenő fizikai erő kifejtésre képesek így testi kényszer alkalmazását a panaszossal szemben nem ítélte elegendőnek az intézkedés eredményes befejezése érdekében.

A sérülésével kapcsolatban jelenti, hogy a panaszoson a sérülések a F-i Rendőrkapitányság járőrleírójában keletkeztek oly módon, hogy, a panaszos személyt a járőrleíró fala mellé állította (arccal a fal felé) amikor arra lett figyelmes, hogy az előállított személy feltételezhetően az ittasságából adódóan a földre esett (elmondása szerint megszedült ennek következtében elveszítette az egyensúlyát és ez okozta az esést). Ez kb.: 20 óra 25 perckor történt.

Az esés során a panaszos a tőle baloldalra elhelyezett kb.: 1 méteres távolságra lévő asztal asztallapjába beütötte a fejét majd az esést tovább folytatva a földre is bevágta a fejét, mivel a panaszos kezei hátra helyzetbe voltak bilincselve így a kezeivel nem tudta tompítani az esés erejét. Ekkor a számítógépnél volt és az esettel kapcsolatos irat-előállításokat hajtotta végre, valamint a sérülések keletkezésénél jelen voltak még a helyiségben N. r.törm, illetve D. r.törm urak is akik az esést látták, mindannyian bizonyítani tudják, hogy a panaszos saját magától esett el, őt senki nem bántotta. A sérülésekkel kapcsolatban jelenti, hogy a sérüléseket még a kapitányság épületében a Szolgáltatirányító Parancsnoki feladatokat ellátó Cs. r.törm ellátta oly módon, hogy azokat gézzel leragasztotta, majd ezt követően kb.: 20 óra 40 perc körül vitték át a F-i Orvosi ügyeletre a panaszost. Az ügyeletén kb.: 30 percet tölthettek el.

Az intézkedés helyszínéről szolgáló cím elírásra került oly módon, hogy a Robotzsaru által feldobott ablakban tévesen került megjelölésre a pontos helyszín, de a személyi szabadságot korlátozó jelentés törvényi tényállásban már helyesen lett feltüntetve. A panaszos a rendőri intézkedéssel kapcsolatban panasszal nem élt.

3) Cs. r. törzsőrmester 2014. október 22-én kelt jelentése szerint:

2014. szeptember 16-án 20 óra és szeptember 17-én 08 óra közötti időben szolgálatot látott el a F-i Rendőrkapitányságon Szolgálat Irányító Parancsnokként. 2014.szeptember 16-án kollégáját váltotta, aki 08 óra és 20 óra közötti időben látott el szolgálatot a F-i Rendőrkapitányságon szolgálat irányító parancsnokként. A szolgálat átvételét a fegyver szobában kezdték a fegyverek átvételét hajtottál végre illetve a 20 órától szolgálatba lépő állományt fegyverezték fel. Ezt követően átadásra került részére a szolgálat, melyet kb. 20 óra 20 perc körüli időben vette át majd ezt követően a kolléga távozott a kapitányság épületéből.

Emlékezete szerint 20 óra 25 perc körüli időben csörömpölést hallott a járőr leíró irányából. Az irodájából a járőr leíróba ment, hogy megnézze mi történt. A járőr leíróba érkezésekor észlelte, hogy a panaszos a földön fekszik és a fején vérző sérülés van. Az események bekövetkezésekor jelen volt D. r. törm, N. r. törm és az előállítást fogatosító N. r. törm és D. r. törm, akiket azonnal kérdőre vont, a történetekkel kapcsolatban. D. segítségével azonnal első segélyben részesítette a panaszost, mely a feje bekötözésében nyilvánult meg. A tevékenysége közben közölték vele, hogy minden előzmény nélkül a panaszos álló helyzetből eldőlt és a járőr leíróban elhelyezett asztalba a fejét beütötte. A panaszost megkérdezte mi történt, aki közölte, hogy megszédült és elesett, ekkor vágta be a fejét az asztalba.

Az elsősegély nyújtást követően az előállítást fogatosító járőröket utasította, hogy a panaszost vigyék az orvosi ügyeletre ahol, szakszerűen eltudják látni a fején keletkezett sérülést melynek eleget tettek és emlékezete szerint 20 óra 40 perc körüli időben a panaszost az orvosi ügyeletre szállították. Az ügyeletes orvos megvizsgálta, sérülését ellátta és közölte, hogy a panaszos további orvosi ellátást nem igényel. Ezt követően a panaszost a járőrök a kapitányságra visszahozták, az előállítással kapcsolatos szükséges dokumentáció végrehajtásra került, majd a panaszos szabadon bocsátás megtörtént.

4) Az előállítás végrehajtásáról, kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló, a F-i Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály rendőrei által készített jelentés szerint az Rtv. 29. § 1. bekezdés szerint igazoltatás, Rtv. 31. § (1) bekezdés alapján személyi szabadságában korlátozott személy átvizsgálása, Rtv. 33. § 2. bekezdés a) pont szerint igazolást megtagadó személy előállítása, Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pont szerint magát hitelt érdemlően igazolni képtelen személy előállítása, Rtv. 33. § (2) bekezdés f) pont I. fordulat szerint szabálysértést felszólítás ellenére folytató személy előállítása került alkalmazásra a panaszossal szemben.

A Testület, a dokumentum bilincselésre vonatkozó részeinek részletes ismertetésétől jelen állásfoglalás III. rész 1) pontjában foglaltak okán eltekint. A dokumentum eseményeket leíró részét sem ismereti ehelyütt a Testület, mivel a tartalmilag teljesen megegyező rendőri előadás az eseményekről jelen állásfoglalás II. részében már ismertetésre került.

5) Az előállítás időtartamáról a F-i Rendőrkapitányság által kiállított igazolás szerint az előállítás az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja alapján 2014. szeptember 16-án 19 óra 20 perctől 21 óra 45 percig tartott. Az előállítás időtartama alatt a panaszosnak sérülése keletkezett, panaszja nem keletkezett.

6) A panaszos az előállítás során tett nyilatkozata szerint az intézkedés várható időtartamáról való tájékoztatást megkapta, nincs azonnali egészségügyi ellátást igénylő problémája, nincs tudomása fertőző betegségről, illetve nincs olyan problémája, amely meghatározott időnként való étkezést tesz szükségessé. A panaszos O. K-nét jelölte meg fogva tartásáról értesítendő személyként, akinek kiértesítése megtörtént.

7) A kényszerítő eszköz alkalmazásának parancsnoki kivizsgálásáról szóló, 2014. szeptember 16-én kelt jelentés szerint a bilincs alkalmazása jogszerű, szakszerű, szükséges és arányos volt.

8) Az ügyeletes orvos 2014. szeptember 16-án rögzített vizsgálati lelete szerint a panaszos a homlokán sérült, amelynek gyógytartama előreláthatólag 8 napon belüli.

9) A panaszossal szemben, a panasz alapjául szolgáló ügyben hozott szabálysértési határozat részletes ismertetésétől a Testület eltekint, mivel a határozat a panasz eljárás szempontjából új releváns információt nem tartalmaz.

10) A rendőrség mellékelte a panaszos 2013. szeptember 4-én a F-i Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályán tett feljelentését, amiben különböző jelzőkkel illette a rendőrséget és kilátásba helyezte, hogy „látélet csináltak, beverem a fejem a szekrénybe és azt mondom, hogy megvertél és kész”. A panaszos a jegyzőkönyvet nem írta alá. Mivel ennek a 2013-as ügynek jelen panasz eljárás szempontjából nincs relevanciája a Testület eltekint a jegyzőkönyv részletes ismertetésétől.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

1) A Testület a panasz eljárásban mindenképp azt vizsgálta, hogy mely panaszosi sérelmek kivizsgálásra terjed ki a hatásköre.

A Testület eljárását az Rtv. a IX. Fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, „akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában, a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette [...] kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”. Az idézett rendelkezés értelmében a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházatcsomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

– a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegosztatás stb.) tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A fenti hatásköri rendelkezések alapján kijelenthető, hogy a Testület csak azon rendőri magatartások felülvizsgálatát végezheti el, amelyeket az Rtv. a IV.–VI. fejezeteiben szabályoz, ezen feltétel a panaszossal szemben alkalmazott bilincs, kényszerítő eszköz alkalmazásánál fennáll, azonban a fenti törvényhelyből az is kiolvasható, hogy a panasz eljárás a panaszos egyoldalú akaratnyilatkozatán – kérelmén – alapul, amely az eljárás során szabadon módosítható.

Jelen ügyben megállapítható, hogy a panaszos – mint az ügy ura – sem a Testület eljárását megindító nyilatkozatban, panaszbeadványában, sem később panaszkiegészítésében a vele szemben alkalmazott bilincselést kifejezetten, külön, nem sérelmezte, ezekkel szemben a Testület felé panasszal nem élt.

A panaszos az előadó testületi tag 2014. szeptember 25-én kelt tájékoztató levelét – amelyben a fenti hatásköri rendelkezések szintén szerepeltek – a postai tértivevény tanúsága szerint 2014. október 2-án átvette és 2014. október 3-án fax útján panaszkiegészítéssel élt, amelyben a panaszbeadványához hasonlóan nem sérelmezte megbilincselését, csupán előállítását és bántalmazását.

A Testület ehelyütt elvi érveléssel szögezi le, hogy a panasz eljárás kérelemre induló eljárás, a panasz tekintetében a Testület a panaszos kérelméhez van kötve, a panaszos kérelmén nem terjeszkedhet túl, nem járhat el, vizsgálódhat hivatalból, észlelés alapján.

Mindezek alapján a Testület a kényszerítő eszköz – bilincs – alkalmazásának jogalapja vonatkozásában hatásköre hiányát volt kénytelen megállapítani.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz, a VI. cikkben foglalt személyes adatok védelméhez, a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz, valamint a XX. cikkben rögzített testi-lelki egészséghez fűződő jogát az alábbiak szerint.

2) A Testület elsőként az eljáró rendőrök intézkedési kötelezettségét és az előállítás jogszerűségét vizsgálta.

a) A Testület rendelkezésére álló rendőri iratok szerint a járőrök szolgálatuk teljesítése során, álló ellenőrzést hajtottak végre, amikor arra lettek figyelmesek, hogy a panaszos a rendőrautó közelébe érve a rendőrök irányába jobb kezével a ruházatán keresztül fogdosni, rángatni kezdte nemi szervét, valamint köpködött a rendőrök irányába. Ezenkívül szemmel láthatóan, ittasságából adódóan obszcén kifejezésekkel illette a rendőröket.

A panaszos beadványában mindössze arról számol be, hogy ittas állapotban közlekedett a park előtti területen, majd a rendőri szervek előállították, amely álláspontja szerint nem volt indokolt. Azért igazoltatták, mert ittas volt, amikor odaadta az igazolványát minden ok nélkül bevitték a rendőrkapitányságra.

Itt szükséges utalni az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdésére, amely a rendőr intézkedési kötelezettségéről rendelkezik. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülmény vagy cselekmény észlel, illetve ilyen a tudomására hoznak.

A Szolgálati Szabályzat tovább részletezi az intézkedési kötelezettség szabályait. A Szolgálati Szabályzat 8. §-a szerint a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást. A Szolgálati Szabályzat 9. §-ának (1) bekezdése azzal egészíti ki a fenti szabályt, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki.

A rendőrség előadása alapján felmerülhetett a gyanú, hogy a panaszos magatartásával jogellenes cselekményt követett el.

A 2012. évi II. törvény a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről (a továbbiakban: Szabs. tv.) 170. §-a rendelkezik a garázdaság szabálysértési alakzatáról, amely szerint „aki olyan kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, szabálysértést követ el.

A Testület ezen a ponton utal töretlen gyakorlatára, amely szerint a szabálysértési és bűncselekményi tényállásszerűséget kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a szabálysértési vagy nyomozó hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését – olyan esetekben, amikor a rendőrség az intézkedés alapjaként szabálysértés vagy bűncselekmény gyanújára hivatkozik –, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, hogy a szabálysértés, illetve bűncselekmény elkövetésének az adott intézkedéshez szükséges fokú gyanúja fennállt-e.

A Testület megítélése szerint felmerült annak a gyanúja, hogy a panaszos a fent idézett – a Szabs. tv. 170. § szerinti – jogellenes cselekményt elkövette. Ez az Rtv. 13. §-a értelmében rendőri beavatkozást tett szükségessé, intézkedési kötelezettséget keletkeztetett.

b) A rendőrségi iratok szerint a panaszos igazoltatásának alapjául az Rtv. 29. § (1) bekezdés első fordulata szolgált.

Rtv. 29. §-ának (1) bekezdés szerint a rendőr feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek személyazonosságát a közrend, közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A Testület megítélése szerint egy bűncselekmény, szabálysértés, illetve szabályszegés elkövetésének gyanúja bizonyosan olyan körülmény, amely a közrend, közbiztonság védelme érdekében fogantatosított igazoltatást megalapozza.

A Testület álláspontja szerint az intézkedő rendőrök az igazoltatást megfelelő joggal hajtották végre, ezért az a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő alapvető jogát nem sértette.

c) A Testület ezt követően a panaszos előállításának jogszerűségét vizsgálta meg.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint a panaszost az Rtv. 33. § (2) bekezdés a) pontja alapján állították elő. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a rendőr felszólítására nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja.

A Testület rendelkezésére álló rendőrségi iratok tanúsága szerint a panaszos többszöri felszólítás ellenére sem működött együtt az intézkedő rendőrökkel és nem volt hajlandó igazolni személyazonosságát.

A panaszos panaszkiegészítésében úgy nyilatkozott, hogy ő odaadta az igazolványát és minden ok nélkül bevitték.

A Testület a körülmények összességének értékelését követően arra az álláspontra jutott, hogy az egymásnak ellentmondó előadások közül a rendőrségét tartja valószínűbbnek, ugyanis a panaszos erősen ittas állapotából adódóan kevésbé mérhette fel saját tetteit, illetve kevésbé cselekedhetett akaratának megfelelően, így a Testület valószínűbbnek látja, hogy a panaszos nem igazolhatta magát megfelelően a rendőröknek.

Az állásfoglalásban ismertetett előadások alapján a Testület álláspontja szerint fennállhatott az előállítás feltétele. Az Rtv. 33. § (2) bekezdésének a) pontja megfelelő jogalapot biztosított az előállításához.

d) A Testület ezt követően azt értékelte, hogy a panaszos előállításának időtartama a jogszabályi előírásoknak és az arányosság követelményének megfelelt-e.

Az előállítás időtartamáról kiállított igazolás szerint a panaszos előállítása 2014. szeptember 16-án 19 óra 20 perctől 21 óra 45 percig, mindösszesen 2 óra 25 percig tartott.

A rendőrségi iratok szerint ezen időtartam alatt sor került a panaszos elszállítására, a F-i Rendőrkapitányságra, személyazonosságának megállapítására, illetve a panaszos sérülését követően a panaszos ellátására illetve az orvosi ügyeletre szállítására.

A Google térkép rendszere szerint az intézkedés helyszíne és a F-i Rendőrkapitányság körülbelül 16 km-re van egymástól, ami 20-25 percnyi utat jelent, így a panaszos Rendőrkapitányságra szállítása nagyjából 19 óra 45 percre tehető. A rendőrségi dokumentumok szerint a panaszos sérülése 20 óra

20 perc körül következett be, amit követően ellátták és 20 óra 40 perc körüli időben elvitték az orvosi ügyeletre. Az előállítás 21 óra 45 perckor szűnt meg, tehát az orvosi ügyeletre szállítást követő 1 órával később, ami a szállítás és az ellátás időtartamát figyelembe véve reálisnak mondható.

Az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdése tartalmazza az előállítás időtartamára vonatkozó rendelkezéseket. Ennek értelmében a személyi szabadság csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozható. Ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal, 4 órával meghosszabbíthatja, amennyiben ez indokolt és az előállítás célja még nem valósult meg. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A Testület ehelyütt hivatkozik az arányosság követelményére is, amelyet az Rtv. 15. §-ának (1) bekezdése úgy határoz meg, hogy a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

A Testület a fentiek alapján rekonstruálta az előállítás időtartama alatt történt eseményeket, ami alapján úgy foglalt állást, hogy az előállítás időtartama nem volt aránytalanul hosszú. A F-i Rendőrkapitányságra érve körülbelül 35 percet lehetett a panaszos, majd ezt követően sérülése hosszabbította meg az előállítás időtartamát.

Mindezek alapján az előállítás időtartama miatt a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga.

3) A panaszos bántalmazásával a Testület ezt követően foglalkozott.

A panaszos állítása szerint az intézkedő rendőrök az előállítás alatt bántalmazták, testi kényszert alkalmaztak vele szemben, alig bírt lábra állni és a homloka is megsérült

A rendőri iratok szerint a panaszost arccal a fal felé állították, aki feltételezhetően ittasságából kifolyólag körülbelül 20 óra 25 perckor a földre esett oly módon, hogy a tőle kb. 1 méter távolságra, baloldalra lévő asztal asztallapjába beütötte a fejét, majd az esést tovább folytatva a földbe is bevágta a fejét. Az esés során a panaszos orrán, homlokán keletkeztek sérülések. A rendőrök azonnal megkezdték a panaszos ellátását, majd 20 óra 40 perc körül beszállították az orvosi ügyeletre további ellátás végett.

Az ügyeletes orvos 2014. szeptember 16-án rögzített vizsgálati lelete szerint a panaszos homlokán vannak sérülések, a panaszos sérüléseinek gyógytartama várhatóan 8 napon belüli. A panaszos panaszkiegészítésében csatolta az e-i kórházban, 2014. szeptember 17-én kelt ambuláns lapot, amely a sérülések súlyosságának leírása tekintetében lényegileg megegyezik az előző napi ügyeletes orvos által kiállított dokumentummal, azzal az eltéréssel, hogy alsó végtagi zúzódást is megállapítottak. A panaszos állítása szerint 4-5 üveg sört és 3 felest fogyasztott a rendőri intézkedést megelőzően.

Töretlen gyakorlatának megfelelően a Testület eljárását kizárólag a panaszost esetlegesen ért alapjogsérelem feltárására folytatta le – a hatáskörére irányadó jogszabályi rendelkezések értelmében álláspontját anélkül alakította ki, hogy az intézkedést fogantató rendőrök büntetőjogi felelősségét vizsgálta volna.

Az Rtv. 17. §-ának (1) bekezdése értelmében a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez fűződő jogot a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja. A (2) bekezdés pedig rögzíti, hogy a rendőri intézkedés során a kényszerítő eszköz alkalmazása esetén lehetőleg kerülni kell a sérülés okozását, az emberi élet kioltását. Az intézkedés folytán megsérült személy részére – amint ez lehetséges – segítséget kell nyújtani, szükség esetén a rendőr gondoskodik arról, hogy a sérültet orvos elláthassa, kórházi elhelyezése esetén a hozzátartozó vagy más, a sérülttel kapcsolatban álló személy erről értesüljön.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának (továbbiakban: Bíróság) töretlen gyakorlata szerint (lásd például: Selmouni kontra Franciaország, Ribitsch kontra Ausztria és Tomasi kontra Franciaország) amennyiben egy személy a hatóságok őrizetében kerül és rajta ezen idő alatt sérülések keletkeznek, megfordul a bizonyítási teher, és a hatóságokra, illetve az érintett államra hárul, hogy valószínű magyarázatot adjon a sérülés okát illetően. Ellenkező esetben a Bíróság megállapítja az Emberi Jogok Európai Egyezménye kínzást, megalázó vagy embertelen bánásmódot tilalmazó 3. cikkének sérelmét, azaz az érintett alapjogának sérelmét (ami azonban nem jelent egyet valamely meghatározott személy büntetőjogi felelősségének megállapításával). A bántalmazás gyanúját felvető ügyekben a Testület ugyanezt a megközelítést alkalmazza.

A Testület vizsgálata kapcsán utal arra, hogy az Rtv. szerint rendelkezésére álló bizonyítási eszközök köre meglehetősen szűk, az ügyészség rendelkezésére álló eszközök – szembesítés, rendőrök kihallgatása stb. – legtöbbjét nem veheti igénybe. A tényállás felderítése során ezért a Testület a panaszos és a rendőrség nyilatkozatára, valamint a rendelkezésére álló orvosi feljegyzésre támaszkodhatott.

A bántalmazás tekintetében ellentmondóak a bizonyítékok, azonban a Testület álláspontja szerint a körülmények mérlegelése alapján a rendőrség által előadottakat erősítik az alábbi indokok. A Testület figyelembe vette a panaszos erősen ittas állapotát, amely során reális lehetőségként áll fenn a rendőrség által leírtak, miszerint a panaszos elesett, eldőlt. A Testület figyelembe vette továbbá, hogy a panaszos beadványában nem írta körül részletesen az eseményeket, hogy milyen módon, hol, hogyan bántalmazhatták, részletes leírással csupán a rendőrség szolgált. A Testület valószínűnek tartja azt, hogy a panaszos ittas állapotából kifolyólag nem érzékelhette, észlelhette megfelelően az eseményeket, valamint emlékei is hiányosak lehetnek az eseményekről, amelyek folytán elesését bántalmazásnak tudta be később. A Testület álláspontja szerint a 2014. szeptember 17-én, az e-i kórházban kelt ambuláns lapon feltüntetett alsó végtagi zúzódás nem bizonyítja a bántalmazást, ugyanis ez szintén származhatott az esésből.

Mindezek alapján a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem sérült a panaszos testi épséghez fűződő alapvető joga.

IV.

A Testület a panaszos erre vonatkozó kifejezett panaszának hiányában nem vizsgálta a vele szemben alkalmazott kényszerítő eszköz alkalmazásának jogalapját és időtartamát, ebben a kérdésben, panasz hiányában hatásköre hiányát állapította meg a Testület. A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy megfelelő jogalap birtokában állították elő a

panaszost, illetve nem sérült a személyi szabadsághoz fűződő joga az előállítás időtartama miatt. A Testület álláspontja szerint a panaszos testi épséghez fűződő joga nem sérült.

Mindezekre tekintettel a Testület állásfoglalását a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki, és az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2015. május 26.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
előadó testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET